

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
Кафедра	Реставрації та експертизи творів мистецтва	Рік навчання	3
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестр	6

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Семестр 6 (2025-2026 н.р.)

Викладач Антоненкова Наталія Олександрівна
Е-mail Natantonenkova787@gmail.com
Заняття Згідно графіку навчального процесу

Адреса к. 407, поверх 4, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон 057 706-03-50 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Педагогічна практика здобувачів 3 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в відбувається згідно графіку навчального процесу на базі навчальних закладів початкової спеціалізованої художньої освіти на підставі договорів про проведення практик.

Офіційними каналами комунікації з керівником практики є Telegram, Google Meet, Zoom.

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем використовуються електронні листи.

Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ІСОРУ); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — doc, docx, pdf, *ілюстрації* — jpeg, tiff.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Педагогічна практика» на третьому курсі є певний обсяг знань з фундаментальних дисциплін таких як: «Копіювання»,

«Основи композиції», «Техніка і технологія творів живопису», та дисципліни «Методика викладання дисциплін образотворчого мистецтва».

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Для опанування дисципліною необхідно мати наступні матеріали та інструменти: блокнот для конспекту, ручка; графічні матеріали та інструменти на вільний вибір здобувача. Фотоапарат. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Характер і склад дисципліни передбачає як методичні рекомендації традиційного типу, а саме перелік рекомендованої для опрацювання фахової літератури (див. Список рекомендованої літератури), так і перелік матеріалів для самостійного аналізу і засвоєння. Матеріал дисципліни ґрунтується на численних наукових джерелах вітчизняного та зарубіжного походження, публікаціях з теорії та практики у тому числі на, методичних підбірках кафедри РЕТМ ХДАДМ. Додаткові навчально-інформаційні матеріали можна переглянути у мережі інтернет. Відповідні посилання на потрібні веб-сайти надаються викладачем під час практичних занять або за проханням здобувачів після їх закінчення, а також в процесі електронного листування.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета вивчення дисципліни «Педагогічна практика» полягає в тому, щоб забезпечити здобувачів знаннями, вміннями та навичками для ефективного здійснення педагогічної діяльності. Основною метою педагогічної практики є освоєння сучасних методів і форм організації праці, а також новітніх технологій навчально-виховного процесу у спеціалізованих початкових мистецьких закладах художньої освіти різних типів власності. Практика спрямована на формування у здобувачів вміння застосовувати теоретичні знання на практиці, усвідомлення важливості професійних знань і розвиток прагнення до постійного вдосконалення своїх знань, умінь та педагогічної майстерності.

Основною метою педагогічної практики 3 курсу (6 семестр) є оволодіння знаннями, вміннями та навичками для вирішення професійних завдань у педагогічній діяльності. Завданнями педагогічної практики є формування педагогічних умінь та навичок роботи в початкових мистецьких закладах художньої освіти, розвиток організаторських здібностей, розвиток педагогічного мислення, професійно-творчих навичок та зацікавленості у педагогічній діяльності.

Компетентності, що забезпечує дисципліна:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 10. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

СК 13. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 2. Здатність застосовувати методи і стратегії навчання та виховання в художніх закладах освіти.

ПРН 3. Уміння працювати в команді, розвивати організаторські навички для успішного проведення навчальних і творчих процесів

ПРН 9. Здатність презентувати результати досліджень і творчих проектів у галузі мистецтва та реставрації на наукових конференціях, виставках та інших заходах.

ПРН 11. Уміння інтерпретувати історичні та культурні контексти при роботі з мистецькими творами та культурними об'єктами.

ПРН 12. Знання сучасних технологій у сфері реставрації, збереження та популяризації культурної спадщини.

ПРН 15. Здатність до формування та реалізації освітніх та мистецьких проектів на основі наукових і методичних підходів.

ПРН 17. Уміння інтерпретувати культурні та мистецькі феномени, їх значення для розвитку суспільства та формування національної ідентичності.

ПРН 18. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- основні напрямки модернізації професійної освіти;
- методологічні підходи до організації навчального процесу у початкових мистецьких закладах художньої освіти;
- зміст і оформлення документації, що супроводжує навчальний процес;
- методику підготовки теоретичного та візуального матеріалу для виконання практичних завдань;
- способи перевірки знань і вмінь, а також критерії оцінювання навчальних досягнень.

Уміти:

- здійснювати пошук і аналіз необхідної для навчання інформації;
- самостійно проектувати, реалізовувати та коригувати свою діяльність в рамках навчального процесу;
- розробляти навчально-методичні матеріали та ефективно застосовувати їх у навчанні;
- розробляти необхідну документацію для проведення теоретичних та практичних занять з учнями;
- аналізувати власну педагогічну діяльність і робити висновки для вдосконалення.

Мати навички:

- самостійної творчої та аналітичної роботи;
- використання інформаційно-комунікаційних технологій;
- визначення мети та завдань навчально-виховного процесу, враховуючи особливості фаху та навчальної дисципліни;
- застосування сучасних форм і методів організації навчально-виховного процесу;
- коригування навчального процесу на основі спостережень та аналізу його ефективності.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна практика здобувачів ОПП Реставрація та експертиза творів мистецтв (бакалавр) проводиться у 6-му семестрі. На неї відводиться 3 кредити, 90 академічних годин (3 тижні, 45 год аудиторних практичних, 45 год – самостійної роботи). Форма контролю — диф. залік. Робота кожного здобувача-практиканта ведеться згідно індивідуального плану, який затверджується керівником практики у перші дні її проходження.

Педагогічна практика включає 2 теми та 6 завдань, що взаємопов'язані за змістом.

ТЕМА 1 – розробка навчальної документації та методичних матеріалів для проведення теоретичних і практичних занять з учнями.

Завдання 1. Розробка робочого плану для проведення занять за обраною тематикою.

Завдання 2. Підготовка конспекту лекції для проведення занять на обрану тему.

Завдання 3. Підготовка візуальних методичних матеріалів для організації практичних занять.

ТЕМА 2 – підготовка та проведення пробних занять у групі.

Завдання 1. Вивчення і узагальнення методики роботи викладача фахових дисциплін у навчальному закладі початкової спеціалізованої художньої освіти.

Завдання 2. Проведення пробних занять самостійно.

Завдання 3. Написання звіту про педагогічну практику з аналізом її результатів.

Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
ТЕМА 1 – розробка навчальної документації та методичних матеріалів для проведення теоретичних і практичних занять з учнями.	
Завдання 1. Розробка робочого плану для проведення занять за обраною тематикою.	6
Завдання 2. Підготовка конспекту лекції для проведення занять на обрану тему.	9
Завдання 3. Підготовка візуальних методичних матеріалів для організації практичних занять.	6
ТЕМА 2 – підготовка та проведення пробних занять у групі.	
Завдання 1. Вивчення і узагальнення методики роботи викладача фахових дисциплін у навчальному закладі початкової спеціалізованої художньої освіти.	6
Завдання 2. Проведення пробних занять самостійно.	12
Завдання 3. Написання звіту про педагогічну практику з аналізом її результатів.	6
Всього	45

Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин
ТЕМА 1 – розробка навчальної документації та методичних матеріалів для проведення теоретичних і практичних занять з учнями.	
Завдання 1. Розробка робочого плану для проведення занять за обраною тематикою.	-
Завдання 2. Підготовка конспекту лекції для проведення занять на обрану тему.	18

Завдання 3. Підготовка візуальних методичних матеріалів для організації практичних занять.	6
ТЕМА 2 – підготовка та проведення пробних занять у групі.	
Завдання 1. Вивчення і узагальнення методики роботи викладача фахових дисциплін у навчальному закладі початкової спеціалізованої художньої освіти.	15
Завдання 2. Проведення пробних занять самостійно.	-
Завдання 3. Написання звіту про педагогічну практику з аналізом її результатів.	6
Всього годин	45

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення практичних занять. Практичні заняття здійснюються у вигляді практичної роботи над розробкою методичних матеріалів за темою.

ФОРМАТ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль за проведенням навчальної практики (співбесіда, усне опитування) має на меті виявлення та усунення недоліків та надання практичної допомоги (індивідуальних консультацій) здобувачам з виконання завдань програми практики. Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі диф. заліку.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Програма педагогічної практик має бути виконана повністю і в терміни, встановлені керівником практики. Після закінчення практики здобувач повинен надати на кафедру наступні документи: щоденник практики, звіт про проходження практики, презентацію (у форматі PowerPoint / PDF), відгук керівника практики. Недотримання дедлайну й формату (без поважних причин) впливає на оцінювання.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ 6 семестр

	№ теми, завдання	Форма звітності	Макс. кількість рейтингових балів
	Тема1.Завдання 1	<i>Виконання оригіналів. Поточні перегляди</i>	0-10

T1	Тема1. Завдання 2	<i>Виконання оригіналів. Поточні перегляди</i>	0-10
	Тема1. Завдання 3		0-30
T2	Тема 2. Завдання 1	<i>Виконання оригіналів. Поточні перегляди</i>	0-10
	Тема 2. Завдання 2	<i>Виконання оригіналів. Поточні перегляди</i>	0-30
	Тема 2. Завдання 3		0-10
РАЗОМ		Залік	0-100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

Критерії оцінки знань та умінь здобувачів з дисципліни «Педагогічна практика»

90–100 балів («відмінно» за національною шкалою, **A** — за шкалою ECTS) може отримати здобувач, який в повному обсязі опанував матеріал практичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, крім того, брав участь та переміг (посів **1–3 місце**) у міжнародних або усеукраїнських конкурсах та акціях, здобувачських олімпіадах чи наукових конференціях з мистецтва або дизайну.

82–89 балів («добре» за національною шкалою, **B** — за шкалою ECTS) отримує здобувач, який добре опанував матеріал практичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.

75–81 балів («добре» за національною шкалою, **C** — за шкалою ECTS) отримує здобувач, який в цілому добре опанував матеріал практичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.

64–74 балів («задовільно» за національною шкалою, **D** — за шкалою ECTS) отримує здобувач, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).

60–63 балів («задовільно» за національною шкалою, **E** — за шкалою ECTS) отримує здобувач, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).

35–59 балів («незадовільно» за національною шкалою, **FX** — за шкалою ECTS) отримує здобувач, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота по виконанню усіх завдань відповідно програми курсу і повторна перездача.

1–34 балів («незадовільно» за національною шкалою, **F** — за шкалою ECTS) отримує здобувач, який не володіє знаннями з усіх модулів курсу, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевітками та не склав екзаменаційного перегляду. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як здобувачам, так і викладачу. Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю із здобувачами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо здобувач пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачи зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики здобувачі звітують на кафедрі про виконання її програми. Оформлений відповідно до всіх вимог звіт про практику приймається викладачем, який є керівником практики від кафедри.

Здобувачі надають такі звітні документи:

1. Індивідуальний план роботи.
2. Щоденник практики.
3. Робочий план проведення занять.
4. Теоретичний вступ для проведення практичних занять.
5. Візуальний методичний матеріал для проведення практичних занять.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Бучинський С.Л. Основи грамоти з образотворчого мистецтва / С.Л.Бучинський - К.: Мистецтво, 2001. - 178 с.
 2. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. - К.:Вища школа, 2002. – 190 с.
 3. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів./ Л.М. Масол, О.В. Гайдамака, Е.В. Белкіна, О.В. Калініченко,І.В. Руденко. – Х.: Вид. «Ранок», 2006. – 256 с.
 4. Паршук С. М. Образотворче мистецтво з методикою навчання: [методичні рекомендації]. – 2020. – 81 с.
 5. Школа малювання для малят: Навчальний посібник./Худ. А.Н. Лук'янов, Н. та А. Снегірьови, Т.А. Стасюк. – К.: ТОВ «Перо», 2008. – 96 с.
- О. В. Іващенко, Л. Т. Швидун. Формування громадянської компетентності майбутніх педагогів в умовах сучасних українських реалій. Збірник наукових праць. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. № 94. 2024. С. 123-130

Допоміжна:

1. Адамянц Р. А. Школа малювання. Крок за кроком / Р. А. Адамянц; худож. Р. Адамянц. – Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2009.– [76 с.] : іл.
2. Авторські уроки з образотворчого (візуального) мистецтва в 5 – 7 класах: Посібник для вчителя: У 2 ч. Ч 1 / Упоряд. Ж.С.Марчук, О.В.Ночвінова. – Х.:Веста: Вид-во «Ранок», 2005. – 368 с. – (На допомогу вчителю).

3. Вердіна С.В. Секрети педагогічної майстерності. Уроки для вчителя/ Вердіна С.В., Панченко А.Г. – Х.: Вид. група «Основа», 2008. – 111, /1/ с.: іл.. –(Серія «Педагогічні інновації. Майстерня»).
4. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво: Словник-довідник /А.М.Пасічний. – Тернопіль, 2003. – 216 с.
5. Шевченко В. Я. Композиція плаката: Навч. посібн. / Володимир Якович Шевченко. – Х.: Колорит, 2007. – 133 с.
6. Микола Резніченко, Яніна Твердохлебова. Художня графіка. Книга 1. Навчальна книга – Богдан. 2011.
7. Все про малювання. Понад 200 технік, уроків і порад для художників-початківців Big School of Drawing. КМ-Букс. 2023. – 240 с.
8. Вотт Фіона. Арт-ідеї. Школа образотворчого мистецтва: понад 400 ідей малювання фарбами, пастеллю, кольоровими олівцями, чорнилом, ручками / В. Наливана (пер.з англ.) Антоній... Міллер (дизайн та іл.). — К. : Країна Мрій, 2007. — 288с